

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

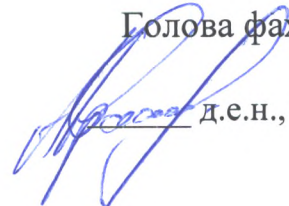
ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Ректор ХНТУСГ ім. П. Василенка

О.В.Нанка
«22» лютого 2021 р

Голова фахової атестаційної комісії

д.е.н., проф. О.О. Красноручкий

ПРОГРАМА

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для здобуття ступеня «Бакалавр»
на основі ОКР «Молодший спеціаліст», «Спеціаліст»,
ОС «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр»

Спеціальність 281 – Публічне управління та адміністрування

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на базі раніше здобутого ОР «Молодший спеціаліст» наказом ректора ХНТУСГ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахові вступні випробування проводяться фаховими атестаційними комісіями за програмами, затвердженими ректором ХНТУСГ.

Програма фахових вступних випробувань складена для вступників, які вступають на навчання до Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка за освітньо-професійною програмою бакалавра за спеціальностями 281 «Публічне управління та адміністрування» та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній рівень (ОР) молодшого спеціаліста, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки абітурієнтів до навчання за спеціальністю 051 «Публічне управління та адміністрування».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу на навчання ступеня бакалавр за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Мета вступного фахового випробування полягає в комплексній перевірці знань студентів, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки молодших спеціалістів та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем «бакалавр» на спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» та проходження конкурсу.

Умови проведення вступних випробувань. Вступні випробування проводяться у усній формі, в підготовленій для проведення іспиту аудиторії. Після закінчення випробування роботи здаються, перевіряються в той же день і оцінюються членами фахової атестаційної комісії. Голова фахової атестаційної комісії підсумовує результати і оголошує оцінки.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр. Порядок проведення іспиту визначається положенням про приймальну комісію ХНТУСГ.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До задачі вступних випробувань допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за ОКР «Молодший спеціаліст», «Спеціаліст», ОС «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр» і отримали диплом за відповідною спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- особливості сфери публічного управління та адміністрування для аналізу та синтезу ключових концепцій розвитку соціально-економічних процесів і явищ на глобальному (мега-), макро-, мезо- і макрорівнях;
- методику проведення аналізу і синтезу соціально-значущих проблем і процесів на рівні держави, регіону, галузі, міста, громади та інших об'єктів управління;
- особливості сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури;
- структуру та особливості функціонування публічної сфери;
- стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;
- технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- основи електронного урядування;
- норми та правила професійного спілкування діловою українською мовою.

Вступник повинен вміти:

- формувати світогляд, розвиток людського буття, суспільства і природи, духовну культуру;
- на основі інформаційного забезпечення та сучасних технологій визначати, формулювати проблеми; обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність;
- здійснювати комунікаційну діяльність в усній та письмовій формах на українській та іноземних мовах, координувати та регулювати взаємовідносини з контактними аудиторіями;
- працювати у колективі та команді, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні та культурні відмінності;

- налагодити ефективну комунікацію між суспільством та органами державної влади та місцевого самоврядування;
- працювати самостійно та автономно, застосовувати знання на практиці, навчатися впродовж життя;
- діяти з позицій соціальної відповідальності, займати активну громадську позицію, формувати лідерські якості, генерувати нові ідеї;
- здійснювати контроль за виконанням рішень та забезпеченням виконавчої дисципліни, приймати участь у розробці систем стратегічного, поточного (тактичного) та оперативного контролю діяльності організації;
- у складі робочої групи проводити пошукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування.

2. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем «бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне адміністрування та управління» та містить наступні основні питання:

1. Теорія держави і права як фундаментальна наука.
2. Поняття і ознаки функцій теорії держави і права.
3. Походження держави.
4. Державна влада як основа сутності держави.
5. Еволюція сутності і соціального призначення держави.
6. Поняття та сутність держави.
7. Розуміння типології держав.
8. Види цивілізацій і відповідні їм типи держав.
9. Держава соціально-демократичного типу.
10. Загальна характеристика та основні ознаки правової держави.
11. Розвиток держави в сучасній Україні.
12. Поняття державного апарату і його характерні ознаки.
13. Принципи організації і діяльності державного апарату.
14. Державна служба: поняття та її види.
15. Поняття і ознаки демократії.
16. Права людини і громадянина.
17. Конвенція про захист прав і основних свобод людини і громадянина.
18. Поняття та ознаки громадянського суспільства.
19. Поняття та сутність права.
20. Соціальне регулювання: його поняття та особливості.
21. Справедливість і право.
22. Система законодавства і систематизація нормативно-правових актів.
23. Структура законодавства.
24. Інкорпорація: поняття та види.
25. Закони та підзаконні акти, їх загальні та особливі риси.
26. Нормативно-правові акти парламенту.
27. Статути, положення (типові, примірні та ін.) як джерело права.
28. Міжнародний договір.
29. Поняття реалізації різних форм права і видів права.
30. Юридичні колізії права і законодавства та шляхи їх подолання.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного іспиту обчислюються (за шкалою від 100 до 200):

$$P=P1+P2+P3,$$

де П1 – оцінка за перше питання (за шкалою 0-60).

П2 – оцінка за друге питання (за шкалою 0-60).

П3 – оцінка за третє питання (за шкалою 0-80).

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів з урахування рівнів підготовки:

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного іспиту. Для проведення вступного іспиту формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного іспиту ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного іспиту головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахових вступних випробувань». Програма фахових вступних випробувань оприлюднюється на вебсайті Університету.

Іспит проводиться у строки передбачені Правилами прийому до ХНТУСГ ім. П.Василенка.

На іспит вступник з'являється з паспортом, при пред'явленні якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахових вступних випробувань. Вступник відповідає на них з попередньою підготовкою 2 години в цілому. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється.

При підготовці відповіді використовуються листи відповіді, які зберігаються після випробування в особовій справі вступника.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання вступних фахових випробувань» і відмічаються у «Листі усної відповіді». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами членів комісії. Відомість оформляється одночасно з «екзаменаційним листом» вступника і передається до приймальної комісії.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев С. С. Теория права. – 2.изд., перераб. и доп. – М. : БЕК, 1995. – 320с.
2. Антологія української юридичної думки: В 6 т. Т. 1. Загальна теорія держави і права, філософія та енциклопедія права / Ред.: Ю.С. Шемшученко; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. – К.: Вид. Дім "Юрид. кн.", 2002. – 568 с.
3. Бабаев В. К., Баранов В. М., Толстик В. А.. Теория права и государства в схемах и определениях: Учебное пособие. – М. : Юристъ, 2003. – 251 с.
4. Байтин М.И., Григорьев Ф.А., Зайцев И.М., Демидов А.И., Карташов В.Н.. Теория государства и права: Курс лекций / Н.И. Матузов (ред.), А.В. Малько (ред.). – М. : Юристъ, 1997. – 672с.
5. Ведерніков Ю.А. Теорія держави і права: навч. посіб. / Ю. А. Ведерніков, А.В. Папірна. – К.: Знання, 2008. – 333 с.
6. Венгеров А. Б. Теория государства и права: Учеб. для юрид. вузов. – М. : Новый Юрист, 1998. – 624с.
7. Вопленко Н.Н., Шанин А.А., Давыдова М.Л. Общая теория права: Учеб.-метод. пособие. – Волгоград : Издательство ВРО МСЮ, 2001. – 43с.
8. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції): навч. посіб. / О.Л. Копиленко, О.В. Зайчук, А.П. Заєць, В.С. Журавський, Н.М. Оніщенко, С.В. Бобровник; МОН України. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 400 с.
9. Загальна теорія держави і права: Навч. посіб. / А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков, В.П. Пастухов, О.Д. Тихомиров; Ред.: В.В. Копейчиков; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – Вид. стереотип. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 317 с.
10. Загальна теорія держави і права: навч. посіб. / Р.А. Калюжний, С.М. Тимченко, Н.М. Пархоменко, С.М. Легуша. – К.: Вид. Паливода А.В., 2007. – 296 с.
11. Загальна теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко, І.В. Бенедик, І.О. Биля-Сабадаш; Ред.: М. В Цвік; О. В Петришин; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х.: Право, 2010. – 583 с.

12. Загальна теорія держави та права: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. освіти / М.С. Кельман, О.Г. Мурашин, Н.М. Хома. – Л.: Новий Світ-2000, 2003. – 582 с.

13. Загальна теорія права (з схемами, кросвордами, тестами): Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.С. Кельман, О.Г. Мурашин; Нац. акад. внутр. справ України. – К.: Кондор, 2002. – 353 с.

14. Кузьмін С.А. Теорія держави та права в питаннях та відповідях: посібник / С.А. Кузьмін, Д.М. Карпенко. – К.: Вид. Паливода А.В., 2010. – 128 с.

15. Лазарев В. В., Липень С. В.. Теория государства и права: Учебник для вузов. – 3.изд., испр. и доп. – М. : Спарк, 2004. – 528с.

16. Лукашева Е.А., Карташкин В.А., Колесова Н.С., Ларин А. М., Ледях И.А. Общая теория прав человека / РАН; Институт государства и права {Москва}. – М. : Норма, 1996. – 520с.

17. Малишев Б.В. Застосування норм права (теорія і практика): навч. посіб. / Б. В. Малишев, О. В. Москалюк. – К.: Реферат, 2010. – 260 с.

18. Марченко М.Н. Теория государства и права: Учебник для студ. вузов, обуч. по напр. и спец. "Юриспруденция". – М. : Юрид. лит., 1996. – 432с.

19. Машков А. Проблемы теории держави і права. Основи: курс лекцій / А. Машков. – К.: К.І.С., 2008. – 470 с

20. Нерсисянц В. С. Общая теория права и государства: Учебник для студ. вузов, обучающихся по спец. "Юриспруденция" / Институт государства и права РАН. Академический правовой ин-т. – М. : НОРМА ; Издательская группа НОРМА – ИНФРА-М, 2002. – 539с.

21. Оборотов Ю. Н. Теория государства и права. Прагматический курс: Экзаменац. справочник. – О. : Юридична література, 2005. – 184с.

22. Осауленко О.І. Загальна теорія держави і права: Навч. посіб. Для студ. ВНЗ / О.І. Осауленко; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – К.: Істина, 2007. – 336 с.

23. Палюх Л.М. Примусові заходи виховного характеру: теорія і практика застосування: навч. посіб. / Л.М. Палюх; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Л., 2010. – 214 с.

24. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підручник / О.Ф. Скакун; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – 3-тє вид., доповн. і переробл. – К.: Прав.